

C11 Potentieel aardgasbuffering in gasvelden

Datum:

Maart 2016

Korte omschrijving:

Overzicht van aardgasvelden die toegankelijk en mogelijk geschikt zijn voor opslag en buffering van aardgas.

Bestanden

Directory	Naam	projectie	Datum	beschrijving
PDF	potentieel_aardgasbuffers_gasvelden_2016-03.pdf	UTM31 ED50	Maart 2016	Pdf versie van de kaart
MPK	potentieel_aardgasbuffers_2016-03.mpk	UTM31 ED50	Maart 2016	Map package bestand met opgemaakt ArcGis 10 project
ARC/SHAPE	gasbuffering_gunstig_toegankelijk_UTM31_ED50_Maart2016.shp	UTM31 ED50	Maart 2016	Ligging van onshore Nederlandse gasvelden die gunstigheid-toegankelijk zijn voor gasbuffering
ARC/SHAPE	gasbuffering_ongunstig_niet-toegankelijk_UTM31_ED50_Maart2016.shp	UTM31 ED50	Maart 2016	Ligging van onshore Nederlandse gasvelden die ongunstigheid/niet-toegankelijk zijn voor gasbuffering

Bronnen:

De informatie in deze kaarten is afgeleid van databestanden (boringen, aardgasveldendatabases) bij TNO. Een deel van deze informatie aangeleverd door operators.

Toelichting:

Aardgasvelden kunnen tijdens of na hun productiefase worden ingezet als gasbuffer (seizoensbuffers en piekbuffers).

In de kaart wordt onderscheid gemaakt op basis van toegankelijkheid, geschiktheid en gunstigheid. De gunstigheid wordt sterk bepaald door de doorlatendheid-/injectiviteiteigenschappen. Het gas moet nl. onder technisch-economisch gunstige voorwaarden snel in en uit het gasveld kunnen worden gepompt. De grootte speelt ook een belangrijke rol. Te kleine velden kunnen een te beperkte leveringsduur hebben. Bij te grote velden moet eerst zeer veel kussengas worden geïnjecteerd (i.e. gas dat niet meedoet in de buffercyclus maar alleen bedoeld is om de benodigde werkdruk te onderhouden). De kaart toont gunstige aardgasvelden op basis van hun vermogen om 1 dan wel 2 miljoen m³ gas per put per dag te leveren. Gasvelden die nog niet in productie zijn of reeds zijn verlaten (geabandoneerd), zijn niet toegankelijk. Hier moeten eerst (nieuwe) boringen worden geplaatst voordat opslag kan plaatsvinden. Gasvelden waarvan bekend is dat ze zuur gas (H₂S) bevatten, worden ongeschikt geacht vanwege de ongewenste bijmenging van (schadelijke) stoffen. Velden met een gasvolume groter dan 40 miljard m³ worden als ongunstig beschouwd.

Naast bovengenoemde kenmerken, kunnen velden ook risicofactoren hebben zoals productieputten met een onbetrouwbare afwerking/integriteit (lekkagerisico) of gevoeligheid voor seismiteit (aardbevingen). Deze risicoaspecten verdienen met name aandacht bij de eventuele beoordeling van een opslagplan.

De benodigde eigenschappen en condities zullen specifiek per project moeten worden bepaald en kunnen afwijken van de hier gebruikte generieke aannames.

Disclaimer

Deze kaarten zijn samengesteld als ondersteunende bijlage voor de Structuurvisie Ondergrond en omvatten publieke informatie die op een landelijk schaalniveau is geaggregeerd en weergegeven. De informatie zelf betreft een momentopname van geselecteerde mijnbouw-wettelijke data, meetgegevens, interpretaties en inzichten.

De kaarten zijn niet bestemd voor lokale projectevaluaties, haalbaarheidsstudies, risicoanalyses of het indienen van aanvragen onder de mijnbouwwet. Hiervoor dienen de formele bronnen te worden geraadpleegd. Aan de weergave en inhoud van deze kaarten kunnen geen rechten worden ontleend.